

www.ylojarvi.fi

**YLÖJÄRVI 2020 –
HYVÄSSÄ KUNNOSSA
Ylöjärven kaupunkistrategia**

Kaupunginvaltuusto 9.12.2010

SISÄLTÖ

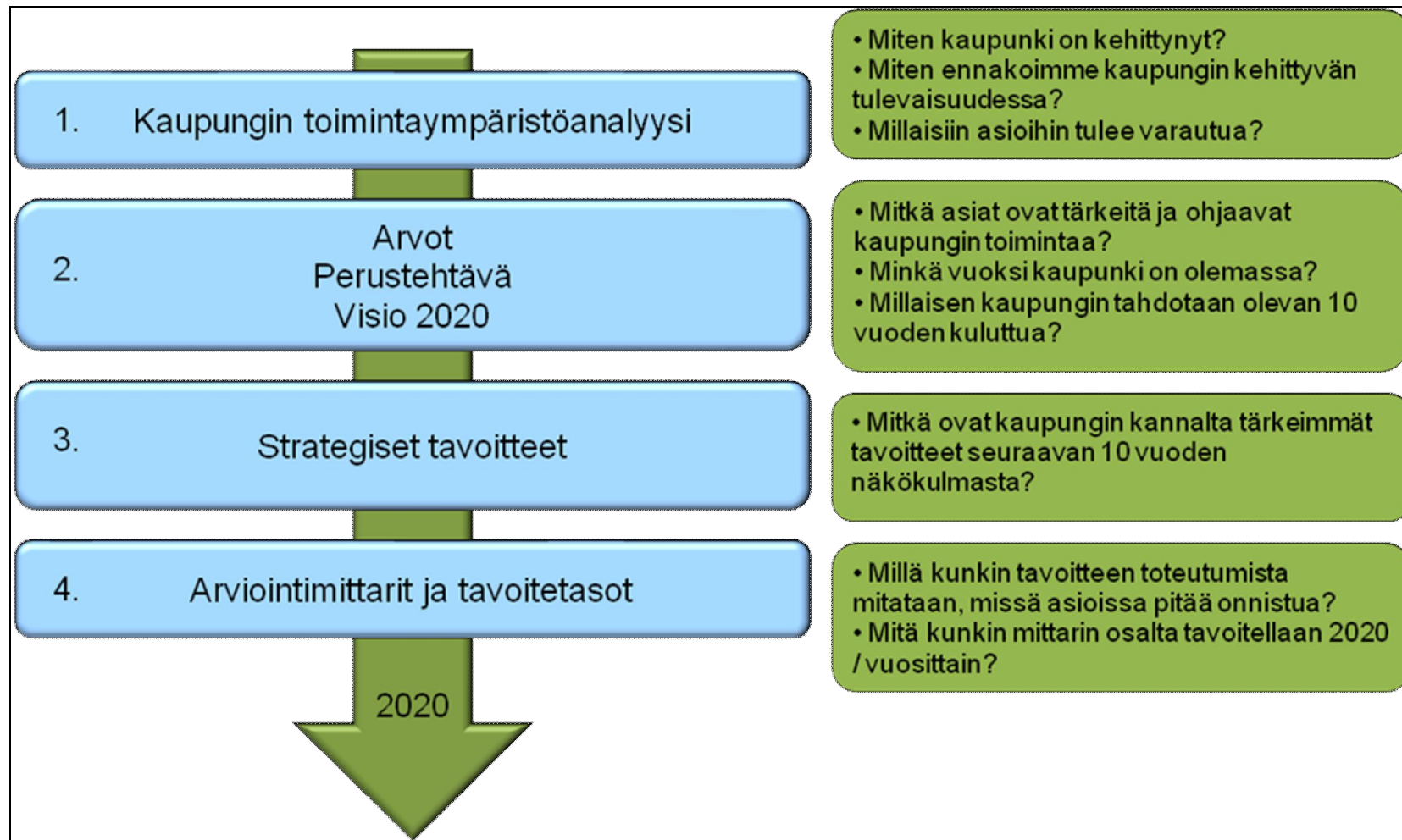
<u>1. STRATEGISESTA SUUNNITTELUSTA</u>	<u>2</u>
<u>2. MUUTTUVA TOIMINTAYMPÄRISTÖ, MUUTTUVA TULEVAISUUS.</u>	<u>4</u>
<u>3. KAUPUNGIN STRATEGINEN PERUSTA</u>	<u>5</u>
<u>3.1 Kaupungin arvot</u>	<u>5</u>
<u>3.2 Kaupungin perustehtävä.....</u>	<u>6</u>
<u>3.3 Kaupungin visio 2020</u>	<u>6</u>
<u>4. KAUPUNGIN STRATEGISET TAVOITTEET VUOTEEN 2020</u>	<u>7</u>
<u>4.1 Strategiset näkökulmat ja tavoitteet.....</u>	<u>7</u>
<u>4.2 Tulokortit.....</u>	<u>9</u>
<u>5. KAUPUNKISTRATEGIAN SEURANTA JA ARVIOINTI</u>	<u>14</u>

1. Strategisesta suunnittelusta

Strateginen suunnittelu on tulevaisuuden suunnittelua. Ylöjärven kaupunkia koskeva strateginen suunnittelu on kaupungin tulevaisuuden ennakointia ja kaupungin kokonaisedun kannalta parhaiden mahdollisten tulevaisuutta koskevien valintojen tekemistä.

Ylöjärven kaupunkistrategia on suunnitelma kaupungin tulevaisuudesta. Uusi kaupunkistrategia on kaupunginvaltuuston näkemys kaupungin tulevaisuuden tärkeimmistä tavoitteista ja kehittämisen painopistealueista vuoteen 2020.

Seuraavalla sivulla on kuvattu Ylöjärven kaupunkistrategian rakenne. Strateginen suunnittelu on pitkälti vastausten etsimistä kaupungin ja sen tulevaisuuden kannalta tärkeimpiin kysymyksiin. Kunkin kaaviossa esitetyn osion yhteydessä on esitetty ne kysymykset, joihin kukin kokonaisuus kaupunkistrategiassa vastaa.

Kaavio 1. Ylöjärven kaupunkistrategian rakenne

2. Muuttuva toimintaympäristö, muuttuva tulevaisuus

Kaupungin tulevaisuutta koskevien valintojen perustaksi on ensiarvoisen tärkeää muodostaa käsitys sekä menneisyydessä toteutuneista että tulevaisuudessa ennakoitavissa olevista kehityssuunnista. Kaupungin strategiatyön perustaksi laadittiin kaupungin toimintaympäristöanalyysi, jossa sekä kaupungin menneisyyttä, nykytilaa että tulevaisuutta tarkasteltiin seuraavista, kaupungin kannalta keskeisistä näkökulmista:

- Väestökehitys ja palvelutarve
- Kuntatalous ja kaupungin henkilöstö
- Seutu-, kunta- ja yhdyskuntarakenne
- Elinkeinot ja työllisyys
- Kunnallinen demokratia ja päätöksenteko

Toimintaympäristöanalyysin lopputuloksena strategia-asiakirjaan tiivistettiin seuraavat, kaupungin tulevaisuuden kannalta keskeisimmät muutoshaasteet:

- **Ylöjärvi kasvaa voimakkaasti osana Tampereen kaupunkiseutua.**
Kaupungin asukasluvun ennakoidaan kasvavan lähes 6 000:lla vuoteen 2020 mennessä.
- **Kaupungin väestörakenne muuttuu ja palvelutarpeet kasvavat.**
Nuorimpien ja toisaalta kaikkein varttuneimpien kaupunkilaisten suhteellinen osuus kasvaa huomattavasti työikäisen väestön osuutta nopeammin ja kaupungin väestöllinen huoltosuhde heikkenee.
- **Kaupungin taloudellinen asema kiristyy.**
Kaupungin palveluiden rahoituspohja heikkenee lähitulevaisuudessa huoltosuhteen kehityksen ja taloustaantumien mahdollisten pysyväisvaikutusten seurauksena.
- **Kaupungin henkilöstö ikääntyy nopeasti ja kaupungin rekrytointihaasteet kasvavat.**
Lähes puolet kaupungin henkilöstöstä saavuttaa laskennallisen eläkeikänsä vuoteen 2020 mennessä.
- **Paineet kaupungin palvelutoiminnan ja sen johtamisen uudistamiseksi kasvavat.**
Demokratiaa ja kaupungin toiminnan tuottavuutta vahvistetaan kehittämällä kaupungin päätöksentekoa ja palveluja sekä kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.

3. Kaupungin strateginen perusta

Kaupungin strateginen perusta muodostuu 1) kaupungin arvoista, 2) kaupungin perustehtävästä sekä 3) kaupungin vuotta 2020 koskevasta visiosta. Strateginen perusta on nimensä mukaisesti kaupungin tulevaisuuden suunnittelun peruskivi, jonka varaan tulevaisuutta koskevat tarkemmat päämäärät rakentuvat.

3.1 Kaupungin arvot

Arvoilla tarkoitetaan Ylöjärven kaupungin toiminnassaan, asiakkaidensa palvelussa sekä henkilöstönsä työskentelyssä arvostamia ja tärkeimpinä pitämiä asioita. Arvot toimivat kaupungin toimintaa ohjaavina, yhteisesti jaettuina pelisääntöinä, joihin päätökset, ratkaisut ja toiminta voidaan perustaa. Ylöjärven kaupungin arvot ja niiden keskeiset sisällöt:

- **Hyvä palvelu**

Ylöjärven kaupunki on asiakkaan näkökulmaa painottava palveluyhteisö. Kaupunki uudistaa ja kehittää toimintaansa asukkaiden hyväksi.

- **Avoimuus**

Ylöjärven kaupunki toimii julkisesti ja avoimesti lain sekä hyvän hallinnon edellyttämällä tavalla. Kaupunki tiedottaa, kuuntelee ja mahdollistaa osallistumisen.

- **Rohkeus**

Ylöjärven kaupunki uskaltaa uudistua kehittämällä olemassa olevia toimintatapoja.

- **Oikeudenmukaisuus**

Ylöjärven kaupunki palvelee ja kohtelee asukkaita tasapuolisesti.

- **Yhteisöllisyys**

Ylöjärven kaupunki edistää asukkaidensa keskinäistä vuorovaikutusta, välittämistä ja yhteistoimintaa sekä toivottaa tervetulleiksi kaupunkiyhteisön uudet asukkaat ja ajatukset kaupungin kehittämiseksi.

- **Taloudellisuus**

Ylöjärven kaupunki ennakoi ja suhteuttaa toimintansa vaikutuksia aktiivisesti taloudellisiin resursseihinsa. Kaupunki parantaa toimintansa tuottavuutta palvelutehtävänsä turvaamiseksi.

3.2 Kaupungin perustehtävä

Kaupungin perustehtävä kuvaa sitä perimmäistä tehtävää, jonka vuoksi Ylöjärven kaupunki on organisaationa olemassa.

Ylöjärven kaupungin perustehtävänä on edistää ylöjärveläisten hyvinvointia sekä kestävästä kehitystä alueellaan.

Kaupunki toteuttaa perustehtäväänsä järjestämällä tarkoituksenmukaisia palveluja alueensa asukkaille ja yrityksille viihtyisässä asuin- ja toimintaympäristössä. Kaupunki toteuttaa perustehtäväänsä kuntatalouden vakauden edellyttämässä rajoissa.

3.3 Kaupungin visio 2020

Visio kertoo tiivistetysti sen, millainen Ylöjärven kaupungin tahdotaan olevan vuonna 2020. Visio kiteyttää kaupunkistrategian ydinviestin.

Kaupungin visio:

Ylöjärvi 2020 – Hyvässä kunnossa

Ylöjärven kaupungin visio koskee seuraavia asiakokonaisuuksia:

- Kuntalaiset ja kaupungin henkilöstö
- Kaupungin palvelut
- Kuntatalous
- Asuin- ja toimintaympäristö
- Yrittämisen ja työn tekemisen edellytykset
- Yhteistyöverkosto Tampereen kaupunkiseudulla

4. Kaupungin strategiset tavoitteet vuoteen 2020

4.1 Strategiset näkökulmat ja tavoitteet

Strategiset tavoitteet yksilöivät ja täsmentävät Ylöjärven kaupungin vuotta 2020 koskevaa tavoitetilaa, visiota. Strategiset tavoitteet ovat visiosta johdettuja, Ylöjärven kaupungin kannalta kaikkein tärkeimpiä päämääriä seuraavan 10 vuoden näkökulmasta. Kukin strateginen tavoite kuvaa tiettyä tavoitetilaa vuonna 2020.

Strategiset tavoitteet on ryhmitelty kuuteen visiosta johdettuun, Ylöjärven kaupungin kannalta tärkeään näkökulmaan. Näkökulmia voidaan nimittää myös ns. strategisiksi painopistealueiksi. Strategian kuusi näkökulmaa etenevät tietyssä loogisessa järjestyksessä. Vakaa talous muodostaa kaupungin toimintakyvyn perustan ja strategian ensimmäisen näkökulman; kaupungin toiminnan perimmäisenä tavoitteena on ylöjärveläisten hyvinvointi, joka muodostaa kaupunkistrategian kuudennen ja viimeisen näkökulman.

Kaupunkistrategian näkökulmat ja niiden sisältämät strategiset tavoitteet on kuvattu seuraavalla sivulla esitetyssä kaaviossa:

Hyvinvoiva ylöjärveläinen

- 1) Ylöjärveläiset voivat hyvin.

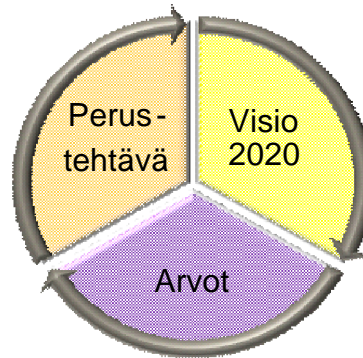

Toimiva kaupunkirakenne

- 1) Ylöjärven tiivistynyt kaupunkirakenne mahdollistaa tasapainoisen kasvun.
- 2) Monipuolinen ja laadukas asuminen vahvistaa Ylöjärven viihtyisyyttä.
- 3) Puhdas ja monimuotoinen luonto on kaupungin merkittävä voimavara.

Uudistuva Ylöjärvi

- 1) Kuntalaiset osallistuvat nykyistä laajemmin ja aktiivisemmin kaupungin palvelujen kehittämiseen.
- 2) Päätöksenteko motivoi ja korostaa vaaleilla valittujen päättäjien vastuuta kaupungin johtamisesta ja kokonaisedusta.
- 3) Kaupunki palvelee kuntalaisia asukaslähtöisesti ja tehokkaasti.

Yrittäminen ja työ

- 1) Ylöjärvi on kilpailukykyinen yritysten toimintaympäristö.
- 2) Työvoiman tarve ja tarjonta kohtaavat toisensa kaupungin alueella.

Ylöjärvi yhteistyössä

- 1) Ylöjärvi järjestää palveluja ja kehittää Tampereen kaupunkiseutua kokonaisuutena yhteistyössä seudun muiden kuntien kanssa.

Vakaa talous

- 1) Kaupungin talous on aidossa tasapainossa.

4.2 Tulokortit

Kustakin strategisesta tavoitteesta on laadittu ns. tuloskortti. Tuloskortin ensimmäisessä sarakkeessa on kuvattu ne asiat, joiden seuraaminen tai toteuttaminen on ensiarvoisen tärkeää ko. strategisen tavoitteen toteutumisen kannalta. Kyseisiä asioita nimitetään arviointimittareiksi.

Suurimmalle osalle arviointimittareista on lisäksi määritelty niitä koskevat tavoitetasot sekä tulevan vuoden 2011 että visiovuoden 2020 osalle. Tuloskorttien sisältämät arviointimittarit ja niitä koskevat tavoitetasot konkretisoivat ja täsmentävät kutakin strategista tavoitetta.

Näkökulma: Vakaa talous

Tavoite 1: Kaupungin talous on aidossa tasapainossa.		
Arviointimittarit	Tavoitetasot 2011	Tavoitetasot 2020
Vuosikatteen ja nettoinvestointien välinen suhde	Vuosikate kattaa 70 % nettoinvestoinneista	Vuosikate kattaa lähes kokonaan nettoinvestoinnit
Vuosikate	385 €/ asukas	Vuosikate kattaa nettoinvestoinnit
Konsernin lainakanta	3 000 €/ asukas	Enintään 5 000 €/ asukas
Tilikauden tulos	2,5 milj. €	4,0 milj. €

Näkökulma: Yrittäminen ja työ

Tavoite 1: Ylöjärvi on kilpailukykyinen yritysten toimintaympäristö.		
Arviointimittarit	Tavoitetasot 2011	Tavoitetasot 2020
Uusien yritysten lukumäärä	Nettolisäys 60 yritystä kokonaisyrittäjäkantaan	Nettolisäys 70 yritystä kokonaisyrittäjäkantaan
Yritystonttivaranto	Luovutettavissa heti 16 tonttia Päätökset yhden uuden yritystonttialueen avaamisesta tehty	2–3 vuoden tonttivaranto

Arviointimittarit	Tavoitetasot 2011	Tavoitetasot 2020
Uudet yritystilat	12 000 kerrosneliometriä valmistuu	15 000 kerrosneliometriä valmistuu
Työpaikkaomavaraisuus	68 %	75 %

Tavoite 2: Työvoiman tarve ja tarjonta kohtaavat toisensa kaupungin alueella.

Arviointimittarit	Tavoitetasot 2011	Tavoitetasot 2020
Ammatillisen koulutuksen aloituspaikat Ylöjärvellä	100 aloituspaikkaa	150 aloituspaikkaa
Työttömyysaste ja työttömyyden rakenne	Työttömyysaste 7,5 %	Työttömyysaste alle 6 %
	Pitkäaikaistyöttömiä alle 275	Pitkäaikaistyöttömiä alle 150
	Alle 25-vuotiaita työttömiä alle 130	Alle 25-vuotiaita työttömiä alle 80

Näkökulma: Ylöjärvi yhteistyössä

Tavoite 1: Ylöjärvi järjestää palveluja ja kehittää Tampereen kaupunkiseutua kokonaisuutena yhteistyössä seudun muiden kuntien kanssa.

Arviointimittarit	Tavoitetasot 2011	Tavoitetasot 2020
Seudullisten yhteistyöhankkeiden toteutustilanne	Rakennemallin kuntakohtainen toteutusohjelma hyväksytty	Siltatien uuden asemaseudun rakentaminen aloitettu
	Joukkoliikenteen kuntakohtainen suunnitelma laadittu	Joukkoliikenneyhteydet keskustan ja Tampereen välillä 5 minuutin välein

Arviointimittarit	Tavoitetasot 2011	Tavoitetasot 2020
	Uusia asuntoja valmistuu 323	Uusia asuntoja valmistuu seudullisen tavoitteen mukaisesti eli n. 300 asuntoa Asuntojen omistusmuodot vastaavat seudullisia tavoitteita
	Selvitetään seudullisen hammashuollon järjestämisen mahdollisuus Kehyskuntien yhteinen hankintaosakeyhtiö aloittaa toimintansa Selvitykset seudullisesta kirjastosta ja kansalaisopistosta ovat valmistuneet	Palvelujen käyttö on seudullista ja palvelunkäyttäjillä on mahdollisuus valita kunnallisten palvelutuottajien välillä Seudullinen tietotekniikka mahdollistaa toiminnallisen yhteistyön

Näkökulma: Toimiva kaupunkirakenne

Tavoite 1: Ylöjärven tiivistynyt kaupunkirakenne mahdollistaa tasapainoisen kasvun.

Arviointimittarit	Tavoitetasot 2011	Tavoitetasot 2020
Vuosittainen väestönkasvu	1,5 – 2 %	1 – 2 %
Keskusta-alueen kehittämissuunnitelman laatiminen ja toteutustilanne	Keskustan osayleiskaavatyö käynnistetty	Lähijunaliikenteen aloittaminen on mahdollista
Kaupunkirakenteen eheytymistä edesauttavat maankäytön ratkaisut Ylöjärvellä	Haja-asutusalueen rakentamisen seudulliset ohjeet pääsääntöisesti hyväksytyt	Haja-asutusalueen rakentamisen ohjeet maastoutettu
Palveluverkkosuunnitelman laatiminen ja toteutustilanne	Suunnitelma hyväksytyt	Päiväkodit, koulut ja neuvolat sijoitetaan suunnitelman mukaisesti
Kaavavaranto asuntotuotantoon	3 vuoden kaavavaranto	3-5 vuoden kaavavaranto

Tavoite 2: Monipuolinen ja laadukas asuminen vahvistaa Ylöjärven viihtyisyyttä.

Arviointimittarit	Tavoitetasot 2011	Tavoitetasot 2020
Strategisesti merkittävät asuinaluehankkeet	Rakentamisen painopiste Metsäkylän ja keskustan alueilla	Rakentamisen painopiste Siltatien asemanseutu
Asuntotuotanto omistusmuodoittain ja asuntotyypeittäin	Asuntotuotanto pientalovaltaista lukuunottamatta keskusta-alueita	Lähijunaliikenteen asemanseudut nykyistä tiiviimpää kerrostalo-rakentamista

Tavoite 3: Puhdas ja monimuotoinen luonto on kaupungin merkittävä voimavara.

Arviointimittarit	Tavoitetasot 2011	Tavoitetasot 2020
Laadukkaan raakaveden riittävyys Pohja- ja pintavesien hyvä tila	Perusselvitykset ja toimintasuunnitelmat tehty	Uudet raakavedenottamot käytössä Pohja- ja pintavesien ekologinen tila on vähintään hyvä
Luonnon monimuotoisuuden säilyminen	Erilaisten elinympäristöjen ja ekosysteemien kartoitus on aloitettu kaupungin virkistys- ja suojelualueilla	Arvokkaiden luontoalueiden köyhtyminen on saatu pysäytettyä
Luontoalueiden virkistyskäyttö	Luontomatkailuun liittyvä Sytyke -hanke valmistuu	Seitsemisen kansallispuiston ja muiden luontomatkailukohteiden kehittämis- ja tuotteistamissuunnitelmat yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa ovat valmistuneet Lähiluontoalueet ovat monipuolisia oppimisympäristöjä

Näkökulma: Uudistuva Ylöjärvi

Tavoite 1: Kuntalaiset osallistuvat nykyistä laajemmin ja aktiivisemmin kaupungin palvelujen kehittämiseen.

Arviointimittarit	Tavoitetasot 2011	Tavoitetasot 2020
Vuorovaikutteiset kuntalaisten osallistumis- ja palautekanavat	Asukasdemokratiaa vahvistavan toimielimen työn valmistelu aloitettu	Tekniset edellytykset vuorovaikutteiselle osallistumiselle kaikkien käytettävissä
	Osallistumis- ja palautekanavien käytön tarkastelu aloitettu Asukasiltoja järjestetään 2-3 eri puolilla kaupunkia	Sähköiset osallistumis-kanavat ovat aktiivisessa käytössä Asukasiltoja järjestetään säännöllisesti

Tavoite 2: Päätöksenteko motivoi ja korostaa vaaleilla valittujen päättäjien vastuuta kaupungin johtamisesta ja kokonaisedusta.

Arviointimittarit	Tavoitetasot 2011	Tavoitetasot 2020
Valtuustotyön arviointi	Toteutetaan tammikuussa 2011	Toteutetaan kahdesti valtuustokaudessa
Kaupungin toimintamallin uudistamistyön toteutusvaihe	Toteuttamisen periaatteet hyväksytyt	Uuden kuntalain säädökset maastoutettu

Tavoite 3: Kaupunki palvelee kuntalaisia asiakaslähtöisesti ja tehokkaasti.

Arviointimittarit	Tavoitetasot 2011	Tavoitetasot 2020
Asiakaslähtöiset kaupungin palveluprosessit	Arvioidaan osastoittain vähintään yhden palveluprosessin asiakaslähtöisyys	Kaikkien ydinprosessien asiakaslähtöisyys arvioitu
Palveluiden tuotanto-kustannusten kehitys	Kustannukset suoritetta kohti eivät pääsääntöisesti nouse	Kustannukset suoritetta kohti laskevat

Näkökulma: Hyvinvoiva ylöjärveläinen

Tavoite 1: Ylöjärveläiset voivat hyvin.		
Arviointimittarit	Tavoitetasot 2011	Tavoitetasot 2020
Pitkäkestoisesti sijoitettujen lasten ja nuorten (0-17-vuotiaiden) lukumäärä	Enintään 45 lasta	Enintään 45 lasta
Peruskoulun jälkeiset opinnot	Keskeytysprosentti alle 5 %	Keskeytysprosentti alle 4 %
Kotona asuvien ikäihmisten (yli 75-vuotiaat) osuus	92 %	94 %
Toimeentulotuen piirissä olevat	Enintään 5,5 % väestöstä	Enintään 4 % väestöstä
Ennaltaehkäisevät toimenpiteet kaupungin palveluissa	Jokaisella osastolla määritellään esimerkkejä lisättävistä ennaltaehkäisevistä toimenpiteistä	Ennaltaehkäisevän työn osuus kaupungin palveluissa on vahvistunut
Henkilöstön työtyytyväisyys ja sairauspoissaolot	Henkilöstön kokonaistyötyytyväisyys vähintään 3/5	Henkilöstön kokonaistyötyytyväisyys vähintään 3,5/5
	Sairauspoissaolot enintään 12,8 päivää / työntekijä	Sairauspoissaolot enintään 10 päivää / työntekijä

5. Kaupunkistrategian seuranta ja arviointi

Säännöllinen seuranta ja arviointi on kaupunkistrategian toteutumisen perusedellytys. Ylöjärven kaupunkistrategian ajantasaisuutta ja muutostarpeita arvioidaan kaupungin strategisen perustan ja strategisten tavoitteiden osalta valtuustokausittain.

Strategisten tavoitteiden arviointimittareita koskevat vuosittaiset tavoitetasot määritellään kutakin vuotta koskevan talousarviotyön yhteydessä. Kaupungin talousarviossa asetetaan niin ikään kaupunkistrategiasta johdetusti valtuustoon nähden sitovia tavoitteita kaupungin palveluosastoille ja vastuualueille.

Ylöjärven kaupungin johtoryhmä, kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuusto seuraavat strategisten tavoitteiden toteutumista kolmannesvuosittain osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä. Tarkastuslautakunta arvioi vuosittaisessa arviointikertomuksessaan valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Arvioinnin perusteella kaupunginhallitus ja -valtuusto muodostavat käsityksen siitä, onko Ylöjärven kaupunki kulkemassa asetetun tavoitetilansa suuntaan ja toiminut kaupunkistrategiansa mukaisesti.